

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Іваницька О.С., Іваницький І.О., Аветіков Д.С., Рибалов О.В., Петрушанко Т.О.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Автори доводять необхідність створення університетської клініки як сучасної бази практичної підготовки студентів-медиків. Пропонується оптимальна модель такої клініки, яка дозволить максимально розширити можливості навчального процесу і підвищити якість професійної підготовки майбутніх лікарів.

The authors prove the need to create a university clinic as a modern base for the practical training of medical students. The optimal model of such clinic, which will allow to maximize the possibilities of the educational process and improve the quality of professional training of future doctors is proposed.

Ключові слова: якість вищої освіти, університетська клініка.

Провідна тенденція розвитку системи вищої освіти в сучасних умовах - запровадження навчального процесу, орієнтованого на практику. Такий підхід до організації професійної підготовки майбутніх фахівців особливо актуальний для закладів вищої медичної освіти. Адже розпочата в Україні реформа системи охорони здоров'я, що має вивести її на якісно новий рівень, вимагає відповідного кадрового забезпечення, нової генерації лікарів [1].

Незаперечний факт, що від моделі взаємодії вищого медичного навчального закладу і клінічної бази значною мірою залежить якість підготовки медичного фахівця. Відомо, що в міжнародній практиці загальноприйнятою моделлю такої взаємодії є університетська клініка.

Важливу роль у розвитку вищої медичної освіти, на нашу думку, можуть відіграти університетські клініки і в Україні. Їх створення дозволить, з одного боку, повною мірою використати потужний науковий потенціал, інноваційні напрацювання, діагностично-лікувальний досвід фахівців медичних вишів для підвищення якості медичної допомоги, а також покращити умови для їхніх нових наукових пошуків. З іншого боку, такі клініки розширяють можливості навчального процесу, покращать професійну підготовку майбутніх лікарів, дозволяють у якісно нових умовах проводити оцінку теоретичних знань і практичних навичок. Ми вважаємо, що поєднання в одному закладі висококваліфікованої лікувальної діяльності, виконання наукових досліджень і навчання студентів безперечно позитивно позначиться на кожній із цих ланок.

У сучасних умовах університетська клініка має стати лікувально-навчально-науковим структурним підрозділом вищого медичного навчального закладу. Мета його діяльності - надання спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги за міжнародними стандартами, яка б одночасно дозволяла забезпечити підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації медичних працівників, проведення науково-дослідної роботи на значно вищому рівні.

Головна перевага використання університетської клініки як клінічної бази - це можливість якнайширшої інтеграції освітньої, лікувальної та наукової роботи викладачів у діяльність високоспеціалізованої медичної установи. Своєю чергою, впровадження сучасних технологій діагностики і лікування з використанням якісного обладнання будуть сприяти підготовці студентів відповідно до сучасних вимог.

Сучасна практика з очевидністю доводить той факт, що одна з головних перешкод на шляху до ефективного оволодіння знаннями - це ласивне навчання. Успіх професійної підготовки майбутніх фахівців, на наш погляд, пов'язаний із застосуванням такої методичної

системи, яка стимулюватиме підвищення рівня зацікавленості студентів у отриманні нових знань. При цьому в навчальному процесі доцільно акцентувати увагу на розвитку мотивації майбутніх фахівців у оволодінні майбутньою професією, усвідомленні мотивів навчання, реалізації зв'язку навчальної та професійної діяльності, формуванні професійної компетентності. Унікальність саме університетської клініки полягає в можливості реального і широкого залучення студентів до процесу лікування та реабілітації хворих, що скорочує відстань між теорією і практикою, підносить навчальну діяльність та процес її оцінювання на якісно новий рівень.

Університетські клініки можуть стати потужною базою для вдосконалення професійних знань і майстерності майбутніх фахівців та практикуючих лікарів завдяки створенню сучасного майданчика для повноцінного науково-практичного професійного спілкування [2]. У такій клініці набагато легше створити умови для проведення спеціалізованих практичних курсів під керівництвом провідних науковців, організації «майстер-класів», науково-практичних конференцій, «мультидисциплінарних круглих столів», здійснення обміну досвідом і спілкування з представниками медичних наукових шкіл інших країн за допомогою «скайп-спілкування» тощо. Інформаційна система таких клінік дасть можливість демонструвати в навчальному процесі можливості сучасного інформаційного медичного простору, студенти зможуть і самостійно отримати необхідну інформацію, і ознайомитися з досконалішими медичними технологіями та опанувати їх.

Але реалізувати ці можливості університетські клініки зможуть лише за умови, що це будуть не просто «стіни», а медичні заклади, оснащені найсучаснішими діагностичним обладнанням, лікувальною апаратурою, засобами зв'язку, інфраструктурою тощо. І навіть їхні приміщення мають відповідати високим світовим стандартам. Створення престижної і потужної університетської клініки неможливо уявити без сучасних операційних і палат, обладнаних системами відеоспостереження, які дозволяють спостерігати за ходом операцій, здійснювати моніторинг стану пацієнтів. У таких клініках мають бути також передбачені конференц-зали й арт-терапевтичні зали для реабілітації пацієнтів, які потребують тривалого відновлення після деяких операцій.

Зазначені переваги університетської клініки доводять доцільність створення такої клініки і на базі ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія». Варто звернути увагу, особливо враховуючи традиції визнаної не лише в Україні, а й за її межами полтавської стоматологічної наукової школи, на можливість її використання в ролі центру з надання висококваліфікованої медичної стоматологічної допомоги. Так, достатня кількість клінічних залів та операційних у такій клініці, а також її повноцінне забезпечення відповідним сучасним інструментарієм і обладнанням дозволять активно залучати студентів до опанування найновіших методик консервативного і хірургічного лікування стоматологічних пацієнтів. А це сприятиме свідомому ставленню майбутніх лікарів до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, сумлінності в навчальній діяльності та професійному становленні, підвищенню їхньої конкурентоспроможності.

Так, створення на базі університетської клініки пародонтологічного центру дасть можливість студентам особисто брати участь у лікуванні та реабілітації відповідної категорії пацієнтів, проводити сучасний інструментальний Scaling та апаратний Root Debridement. Такий центр дозволить розвивати новітній напрям лікування пацієнтів із захворюваннями пародонта - реконструктивну пародонтальну мікрохірургію, без якої неможливо уявити сучасну стоматологію. Використання операційного мікроскопа уможливить застосування інструментів надзвичайно малого розміру, виконання надточних пародонтальних хірургічних втручань, підвищить якість менеджменту м'яких тканин. Можливість асистування студентів під час проведення таких операцій стане для них безцінним практичним досвідом, сформує в

майбутніх фахівців здатність брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати завдання, знаходити конструктивні підходи до розв'язання проблемної ситуації.

Тісніша співпраця в межах єдиної академічної клініки фахівців різних галузей медицини зробить можливою розробку міждисциплінарних протоколів ведення пацієнтів, які мають супутні патології, що, з одного боку, оптимізує перебіг відновлювального процесу пацієнтів із різноманітними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки, а з іншого, сприятиме формуванню в студентів системного клінічного мислення.

Отже, сучасний курс України на євроінтеграцію і відповідність вищої медичної освіти міжнародним стандартам зумовлює необхідність створення університетських клінік. На нашу думку, такі сучасні клінічні бази - це оптимальний варіант якісного навчання студентів-медиків, що дозволяють створити умови для активізації пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, глибшого усвідомлення ними власних здібностей і вмінь, розвитку їхнього клінічного мислення і опанування практичних навичок.

Список використаних джерел

1. Балусєва О.В. Формування стратегічних напрямів діяльності вищих медичних навчальних закладів, спрямованих на удосконалення підготовки медичних кадрів / О.В. Балусєва // Державне управління: удосконалення та розвиток. - 2013. - № 12. (Електронне видання)
2. Чайка-Петегерич, Л.Б. Міжнародна співпраця університетів, як невід'ємна складова трансформації вищої школи України у європейський освітній простір / Л.Б. Чайка-Петегерич // Галицький економічний вісник. - Тернопіль : ТНТУ, 2014. -Т. 45, №2. - С. 45-50.